

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII**

Zagreb, studeni 2006.

I. TEKST KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCI

Clanak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 36/01) u clanku 2. stavku 6. rijeci: ", koji potvrđuje Hrvatski sabor" brišu se.

Stavak 10. mijenja se i glasi:

"(10) Hrvatska narodna banka je neovisna pri donošenju i provođenju svojih odluka koje se temelje na ovom Zakonu ne traži niti je vezana na upute tijela Republike Hrvatske, tijela Europske unije ili drugih osoba, a tijela Republike Hrvatske, tijela Europske unije i druge osobe ne smiju utjecati na neovisnost Hrvatske narodne banke, odluke članova Savjeta Hrvatske narodne banke, niti mogu odobravati, poništavati, odgadati ili ukidati bilo koju odluku članova Savjeta Hrvatske narodne banke u područjima iz njezine nadležnosti."

Clanak 2.

U clanku 3. stavku 1. rijeci: ",u okviru njezinih ovlasti," brišu se.

Clanak 3.

U clanku 5. stavku 1. iza rijeci: "može" dodaju se rijeci: ", ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svoga osnovnog cilja,".

Clanak 4.

Naslov iznad clanka 15. mijenja se i glasi: "Trgovanje devizama i efektivnim novcem".

Clanak 5.

U clanku 15. stavku 1. rijeci: "stranom valutom" zamjenjuju se rijecima: "devizama i efektivnim novcem", a rijec: "gotovinski," briše se.

U stavku 2. iza rijeci: "banka" dodaju se rijeci: "ugovara ili", a rijeci: "stranu valutu" zamjenjuju se rijecima: "devize i efektivni novac".

Clanak 6.

Clanak 31. i naslov iznad njega mijenjaju se i glase:

"Sustavi za obracun platnih transakcija

Clanak 31.

(1) Hrvatska narodna banka izdaje i oduzima odobrenje za rad sustavima za obracun platnih transakcija u skladu s propisima kojima se uređuje obavljanje platnog prometa.

- (2) Hrvatska narodna banka nadzire rad sustava kojima je izdala odobrenje za rad u skladu s odredbama stavka 1. ovoga clanka.
- (3) Hrvatska narodna banka može biti vlasnik sustava za obracun platnih transakcija."

Clanak 7.

Clanak 36. i naslov iznad njega mijenjaju se i glase:

"Zabrana kreditiranja javnog sektora

Clanak 36.

- (1) Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, izvanproracunskim fondovima Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i podrucne (regionalne) samouprave i drugim javnim tijelima u Republici Hrvatskoj, niti smije izravno od njih kupovati njihove dužnicke instrumente.
- (2) Pravni posao koji Hrvatska narodna banka sklopi sa Republikom Hrvatskom, izvanproracunskim fondovima Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i podrucne (regionalne) samouprave i drugim javnim tijelima u Republici Hrvatskoj ne može imati obilježja kredita niti se može upotrijebiti za odobravanje kredita Republici Hrvatskoj, izvanproracunskim fondovima Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i podrucne (regionalne) samouprave i drugim javnim tijelima u Republici Hrvatskoj ili trecim osobama, posredstvom kojih bi Republika Hrvatska bila krajnji korisnik kredita.
- (3) Kreditom iz stavka 1. ovoga clanka neće se smatrati kupnja od strane Hrvatske narodne banke zadužnica koje je izdala Republika Hrvatska, izvanproracunski fondovi Republike Hrvatske, jedinice lokalne i podrucne (regionalne) samouprave i druga javna tijela u Republici Hrvatskoj, ako je ta kupnja izvršena na sekundarnom tržištu, u skladu s ciljevima monetarne politike Hrvatske narodne banke.
- (4) Iznimno, zabrane iz stavaka 1. i 2. ovog clanka ne primjenjuju se na unutardnevne kredite odobrene Republici Hrvatskoj, uz uvjet da nije moguće produženje kredita na sljedeci dan."

Clanak 8.

U clanku 38. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od devet clanova a cini ga guverner Hrvatske narodne banke i viceguverneri.

U stavku 3. tocka c) rijeci: "i 59." brišu se.

U stavku 3. tocka o) mijenja se i glasi:

"o) određuje strategiju i politiku upravljanja medunarodnim pricuvama".

Clanak 9.

U clanku 39. stavku 5. rijeci: "zamjenika guvernera i" brišu se.

Clanak 10.

U clanku 40. stavak 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"(2) Hrvatska narodna banka ima osam viceguvernera.

(3) Viceguvernere imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun."

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Clanak 11.

Naslov iznad clanka 41. mijenja se i glasi: "Uvjeti za obnašanje dužnosti članova Savjeta".

Clanak 12.

U clanku 41. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"(1) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke moraju biti zaposleni u Hrvatskoj narodnoj banci s punim radnim vremenom."

Dosadašnji stavci 1., 2. i 3. postaju stavci 2., 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: ", zaposlenik" briše se.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"(5) Stupanjem na dužnost član Savjeta Hrvatske narodne banke bez odlaganja, a najkasnije u roku mjesec dana, uskladuje svoj status zaposlenika i druga pitanja s odredbama ovog clanka."

Clanak 13.

U clanku 42. stavku 1. uvodna recenica mijenja se i glasi:

"(1) Hrvatski Sabor će razriješiti dužnosti guvernera Hrvatske narodne banke i viceguvernera i prije isteka razdoblja iz clanka 40. stavka 6. ovog Zakona u slijedecim slucajevima:"

U stavku 1. podstavak g) briše se.

Clanak 14.

U clanku 43. stavak 3. rijeci: "zamjenik guvernera" zamjenjuju se rijecima: "viceguverner kojeg odredi guverner Hrvatske narodne banke".

Clanak 15.

Clanak 45. i naslov iznad njega brišu se.

Clanak 16.

U clanku 46. stavku 1. rijeci:"guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri " zamjenjuju se rijecima: " clanovi Savjeta Hrvatske narodne banke ".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Po prestanku obnašanja dužnosti, clanovi Savjeta Hrvatske narodne banke mogu nastaviti s radom u Hrvatskoj narodnoj banci, u skladu sa Statutom Hrvatske narodne banke. Ako clan Savjeta Hrvatske narodne banke ne nastavi s radom u Hrvatskoj narodnoj banci ima pravo na naknadu u visini posljednje place isplacene u mjesecu prije razrješenja, do novog zaposlenja, a najdulje godinu dana od dana prestanka obnašanja dužnosti."

Clanak 17.

U clanku 48. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Prava i obveze iz radnog odnosa clanova Savjeta Hrvatske narodne banke ureduju se ugovorom o radu, ovim Zakonom i Statutom Hrvatske narodne banke."

Clanak 18.

U clanku 53. stavci 5. i 6. brišu se.

Clanak 19.

U clanku 58. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Hrvatska narodna banka dva puta godišnje informira Hrvatski sabor o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provedbi monetarne politike. Ne dovodeci u pitanje neovisnost Hrvatske narodne banke, Hrvatski sabor može, na temelju podnesene informacije, obaviti raspravu i donijeti posebne zaključke."

Clanak 20.

Clanak 59. i naslov iznad njega mijenjaju se i glase:

"Transparentnost rada i izvješćivanje javnosti

Clanak 59.

Hrvatska narodna banka redovito i pravodobno obavještava javnost o analizama makroekonomskog stanja, stanju financijskog i monetarnog sustava, novcanim i kreditnim kretanjima, bilanci placanja, tecaju i stabilnosti cijena te objavljuje statističke informacije iz svoga djelokruga."

Clanak 21.

U clanku 60. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Hrvatska narodna banka može u skladu s potrebama vezanim za obavljanje svojih zadataka otvarati racune i drugim sudionicima na tržištu."

Clanak 22.

U clanku 62. stavku 1. iza rijeci:"pravnih" dodaju se rijeci: " i fizickih".

Clanak 23.

Clanak 63. mijenja se i glasi:

"Na prava i obveze clanova Savjeta Hrvatske narodne banke koje nisu utvrđene ovim Zakonom ili Statutom Hrvatske narodne banke primjenjuje se Zakon o sprecavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti." .

Clanak 24.

U clanku 64. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Clanak 25.

Iza clanka 64. dodaje clanak 64a. i naslov iznad njega koji glase:

"Rješenje Hrvatske narodne banke

Clanak 64a.

- (1) Rješenja koja u pitanjima iz djelokruga svoje nadležnosti donosi Hrvatska narodna banka, konacna su u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.
- (2) Na rješenja iz stavka 1. ovoga clanka ne primjenjuju se odredbe Zakona o opcem upravnom postupku u dijelu koji se odnosi na poništavanje, ukidanje, izvanredno ukidanje i proglašavanje rješenja ništavim, po pravu nadzora."

Clanak 26.

Iza clanka 64a. dodaju se nove Glave VIII. i IX., clanci 64b., 64c., 64d., 64e., 64f., 64g., 64h., 64i., 64j., 64k., 64l., 64m., 64n i naslovi iznad njih koji glase:

"VIII. CLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKOJ UNIJI

Opce odredbe

Clanak 64b.

Hrvatska narodna banka je sastavni dio Europskog sustava središnjih banaka (u daljnjem tekstu: ESSB) te obavlja svoje zadatke sukladno clanku 43. Statuta ESSB-a i Europske središnje banke (dalje: ESB) koji se primjenjuje na zemlje članice s privremenim izuzecem (derogacijom).

Upis kapitala ESB-a i prijenos medunarodnih pricuva ESB-u

Clanak 64c.

Upis kapitala ESB-a, prijenos dijela medunarodnih pricuva kao i druga pitanja vezana uz integraciju Hrvatske narodne banke u ESSB i ESB, bit ce riješena u skladu sa Statutom ESSB-a i ESB-a i odlukama upravnih tijela donesenim prema Statutu.

Nadležnosti i ovlasti za provodenje devizne (tečajne) politike

Clanak 64d.

Hrvatska narodna banka ce pri donošenju mjera u vezi s tečajem domace valute iz clanka 8. stavka 2. ovoga Zakona uvažavati zajednicki interes zemalja clanica Europske unije.

Clanstvo u tijelima ESB-a

Clanak 64e.

Guverner Hrvatske narodne banke je clan Opceg vijeca ESB-a.

Sudska zaštita guvernera u slucaju prijevremenog razrješenja

Clanak 64f.

Guverner Hrvatske narodne banke, u svezi odluke o razrješenju iz clanka 42. ovoga Zakona, ima pravo na zaštitu pred Europskim sudom pravde.

Zabrana kreditiranja tijela Europske unije i država clanica

Clanak 64g.

Zabrana kreditiranja iz clanka 36. ovoga Zakona odnosi se i na Europsku uniju, te države clanice Europske unije, kao i njihova regionalna i lokalna tijela i druga javna tijela.

IX. UVOĐENJE EURA KAO NOVCANE JEDINICE REPUBLIKE HRVATSKE

Ciljevi Hrvatske narodne banke nakon uvođenja eura kao novcane jedinice Republike Hrvatske

Clanak 64h.

Hrvatska narodna banka, ne dovodeci u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, podupire opcu gospodarstvenu politiku Europske Unije u skladu s nacelom otvorenog tržišnog gospodarstva, slobodne konkurencije, dajuci prednost ucinkovitoj raspodjeli sredstava, u skladu s nacelima iz clanka 2. Ugovora o Europskoj Uniji."

Opce odredbe

Clanak 64i.

- (1) Hrvatska narodna banka, u obavljanju svojih zadataka, u potpunosti poštuje odredbe Statuta ESSB-a i ESB-a, posebice u pogledu:
 - vodenja i primjene monetarne politike,
 - vodenja deviznih operacija,
 - držanja i upravljanja međunarodnim pricuvama,
 - nesmetanog odvijanja platnog sustava.
- (2) U slučaju neusklađenosti pojedinih odredbi ovoga Zakona sa Statutom ESSB-a i ESB-a, važeće su odredbe Statuta ESSB-a i ESB-a.
- (3) Ne dovodeći u pitanje gore navedene odredbe ovoga članka, Hrvatska narodna banka zadržava samostalnost i neovisnost pri odlučivanju i provedbi preostalih zadataka iz članka 4. ovoga Zakona.

Zadaci Hrvatske narodne banke u provođenju monetarne i devizne politike

Članak 64j.

- (1) Upravno vijeće ESB-a utvrđuje monetarnu i deviznu politiku i odlučuje o mjerama monetarne kontrole.
- (2) Hrvatska narodna banka kao sastavni dio ESSB-a sudjeluje u utvrđivanju i vodenju monetarne i devizne politike te provođenju monetarne kontrole.

Zadaci Hrvatske narodne banke u upravljanju neprenesenim međunarodnim pricuvama i operativnim deviznim pricuvama

Članak 64k.

Hrvatska narodna banka upravlja neprenesenim dijelom međunarodnih pricuva i operativnim pricuvama sukladno odredbama Statuta ESSB-a i ESB-a, te odlukama i smjernicama ESB-a.

Izdavanje novčanica i kovanog novca

Članak 64l.

Izdavanje novčanica i kovanog novca provodi se sukladno odredbama i odlukama ESB-a.

Financijska izvješća Hrvatske narodne banke

Članak 64m.

- (1) Hrvatska narodna banka sastavlja financijska izvješća sukladno računovodstvenim pravilima i uputama ESB-a.
- (2) U godišnje financijsko izvješće Hrvatske narodne banke uključuje se i dio monetarnih prihoda ESSB-a i ESB-a koji je odredila ESB prema Statutu ESSB-a i ESB-a, a nastaje provedbom zajedničke monetarne politike.

Izbor revizora

Clanak 64 n.

Odluka o izboru revizora financijskih izvješća Hrvatske narodne banke donosi se prema Statutu ESSB-a i ESB-a.

Clanstvo u tijelima ESB-a

Clanak 64 o.

Guverner Hrvatske narodne banke član je Upravnog vijeća ESB-a."

Dosadašnja Glava VIII. postaje Glava X.

Clanak 27.

U clanku 65. stavku 4. rijeci:" izrice se" zamjenjuju se rijecima: "može se izreci".

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Status članova Savjeta Hrvatske narodne banke danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji

Clanak 28.

- (1) Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, prestaje mandat vanjskim članovima Savjeta Hrvatske narodne banke izabranim temeljem odredaba Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 36/01).
- (2) Hrvatski sabor dužan je najkasnije u roku 30 dana od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji imenovati 3 preostala viceguvernera.
- (3) Guverner, zamjenik guvernera i viceguverneri Hrvatske narodne banke izabrani temeljem odredaba Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 36/01) nastavljaju obnašati svoje dužnosti do isteka mandata na koji su imenovani.
- (4) Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, zamjenik guvernera nastavlja obnašati dužnost kao viceguverner do isteka razdoblja na koje je imenovan zamjenikom guvernera.

Stupanje na snagu

Clanak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama" osim clanka 8. stavka 1., clanka 9. do 12., clanka 13. stavka 1., clanka 14. do 17. i clanka 23. te Glave VIII. koji ce stupiti na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te Glave IX. koja ce stupiti na snagu danom uvođenja eura kao novcane jedinice Republike Hrvatske.

OBRAZLOŽENJE CLANAKA KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII

Uz članak 1 i 3.

Izmjenom članka 2. stavka 6. ukinulo bi se ovlaštenje Sabora da potvrđuje statut Hrvatske narodne banke. Ova odredba nije potrebna jer Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci pobliže definira položaj, ciljeve, zadatke, poslove i obveze, kao i ustroj i financijsku poziciju središnje banke. Potvrđivanje Statuta narušava načelo institucionalne neovisnosti središnje banke.

Izmjenom članka 2 stavka 10. i članka 5. stavka 1. utvrđeno je da se suradnjom Hrvatske narodne banke i tijela Vlade Republike Hrvatske, tijela Europske unije odnosno drugih osoba ne može umanjiti neovisnost središnje banke.

Uz članak 2.

Ovim člankom brišu se u članku 3. stavku 1. riječi "u okviru njezinih ovlasti" kako bi se izbjegla bilo kakva neodređenost vezana uz osnovni cilj središnje banke.

Uz članak 4.

Mijenja se podnaslov iznad članka 15.

Uz članak 5.

U dosadašnjem članku 15. stavku 2. Zakon je propisao da Hrvatska narodna banka "određuje tečaj". Korištenje izraza "određuje tečaj" snažno upućuje da je riječ o jednostranom utvrđivanju tečaja. U situaciji kada na deviznom tržištu nešto kupuje odnosno prodaje, Hrvatska narodna banka ponekad tečaj zaista utvrđuje (jednostrano), a ponekad ga ugovara sukladno uvjetima i situaciji na deviznom tržištu. Tipičan je primjer utvrđivanja tečaja situacija u kojoj Hrvatska narodna banka kupuje ili prodaje kune za devizu jer se tu zaista radi o jednostranom utvrđivanju tečaja. Istovremeno, u situaciji kupoprodaje deviza radi usklađivanja valutne strukture, Hrvatska narodna banka ne određuje tečaj jednostrano nego prihvata ili ne prihvata ponudeni tečaj (što znači da se tečaj u konkretnom slučaju ugovara između dviju ugovornih strana). Nastavno, izraz "valuta" u zakonskom tekstu smatramo nepreciznim te držimo da je izraz "deviza" primjereniji. U skladu s navedenim, mijenja se i naslov članka.

Uz članak 6.

Člankom 29. točka 1. propisuje se da Hrvatska narodna banka uređuje obavljanje platnog prometa. Obavljanje platnog prometa uređuje se posebnim zakonom, te u tom smislu nema potrebe posebno isticati oblike plaćanja.

U cilju osiguranja pretpostavki za uređenje i nadziranje platnog prometa izmjenama i dopunama članka 31. uređuje se da Hrvatska narodna banka izdaje i oduzima odobrenje za rad sustavima za obracun platnih transakcija u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje obavljanje platnog prometa, da nadzire rad sustava za obracun platnih transakcija kojima je izdala odobrenje za rad, te da može biti vlasnik sustava za obracun platnih transakcija. Na taj način osigurava se da Hrvatska narodna banka može osim međubankovnim platnim sustavima izdavati odobrenje za rad i drugim sustavima za obracun platnih transakcija koji imaju utjecaj na funkcioniranje sustava platnog prometa u zemlji, te se pojmovi usklađuju s Protokolom o Statutu ESSB-a.

Uz članak 7.

Izmjenama i dopunama članaka 36. Hrvatskoj narodnoj banci zabranjuje se ne samo kreditiranje Republike Hrvatske nego i kreditiranje njezinih izvanproracunskih fondova, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih tijela u Republici Hrvatskoj. Proširenje zabrane nema praktičnih implikacija jer Hrvatska narodna banka ne odobrava niti je odobravala kredite državnim i javnim tijelima Republike Hrvatske. S druge strane, člankom se određuje iznimka na koju se ne odnosi zabrana kreditiranja javnog sektora a to je unutardnevno kreditiranje Republike Hrvatske.

Uz članak 5. do 17. i 23.

Mijenja se sastav Savjeta Hrvatske narodne banke na način da će ga sačinjavati devet članova i to: guverner i osam viceguvernera. Ovdje je važno napomenuti da se više ne imenuje zamjenik guvernera. Svi članovi Savjeta su osobe koje su u radnom odnosu s punim radnim vremenom u Hrvatskoj narodnoj banci. Članovi će Savjeta najkasnije u roku mjesec dana od dana stupanja na mjesto člana Savjeta uskladiti svoj status zaposlenika i druga pitanja s odredbama ovoga Zakona.

U članku 42. briše se podstavak g) prema kojem Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti guvernera Hrvatske narodne banke i ostale članove Savjeta Hrvatske narodne banke ukoliko dolazi do trajnog i bitnog odstupanja od ostvarenja osnovnog cilja Hrvatske narodne banke. Ova odredba narušava načelo osobne neovisnosti središnje banke, jer Saboru omogućuje razlog razrješenja koji ne postoji u Protokolu o Statutu ESSB-a. Razlozi za razrješenje prije isteka mandata koji se navode u Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci trebaju biti identični s onima u Protokolu o Statutu ESSB-a.

Brisanjem članka 45. prestalo je pravo članova Savjeta Hrvatske narodne banke na primanje naknade za članstvo u Savjetu.

U članku 46. stavku 2. daje se mogućnost nastavka rada poslije obnašanja dužnosti člana Savjeta u Hrvatskoj narodnoj banci. Obzirom da su svi članovi Savjeta zaposlenici Hrvatske narodne banke prava i obveze iz radnog odnosa uređuju se ugovorom o radu, ovim Zakonom i Statutom Hrvatske narodne banke.

Sukladno predloženim izmjenama uskladuje se tekst članka 63. ovoga Zakona a u skladu sa člankom 2. stavkom 2. Zakona o sprecavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

Uz članak 18.

Brisanjem članka 53. stavka 5. prestala bi obveza države da pokriva manjak prihoda nad rashodima HNB-a koji nije moguće pokriti iz općih prihoda. Pokrivanje gubitka koji se ne može pokriti iz općih prihoda ne bi bilo regulirano zakonom po uzoru na neke druge članice EU.

Brisanjem članka 53. stavka 6. ukinula bi se mogućnost pokrivanja manjka prihoda nad rashodima HNB-a koji nije moguće pokriti iz općih prihoda dužničkim vrijednosnim papirima koje za tu svrhu izdaje Republika Hrvatska. Ova odredba nije u skladu sa zabranom kreditiranja javnog sektora na primarnim tržištima.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se obveza Hrvatske narodne banke da dva puta godišnje izvijesti Hrvatski Sabor o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provođenja monetarne politike. Sukladno stavovima iznijetim u pregovaračkim

stajalištima Republike Hrvatske, posebni zaključci Hrvatskog Sabora ne mogu utjecati na neovisnost Hrvatske narodne banke.

Uz članak 20.

Važeci članak 59. stavak 1. nije u potpunosti u skladu s nacelom institucionalne neovisnosti središnje banke prema kojem se zabranjuju bilo kakve ex-ante konzultacije o odlukama koje donosi Hrvatska narodna banka. Stoga je predloženo brisanje ovoga stavka. Dosadašnji stavak 2. sasvim je dovoljan temelj za javno objavljivanje analiza središnje banke i relevantnih ekonomskih i statističkih podataka, kao i za davanje signala o namjerama monetarne politike.

Uz članak 21.

Ovom izmjenom omogućuje se Hrvatskoj narodnoj banci otvaranje racuna i drugim sudionicima na financijskim tržištima. Identično zakonodavno rješenje postoji i u Protokolu o Statutu ESSB-a.

Uz članak 22.

Ovom izmjenom ovlašćuje se Hrvatsku narodnu banku na prikupljanje statističkih podataka ne samo od pravnih nego i od fizičkih osoba. Identično zakonodavno rješenje postoji i u Protokolu o Statutu ESSB-a.

Uz članak 24.

Brisanjem stavka 2. članka 64. omogućeno je Hrvatskoj narodnoj banci da donosi podzakonske propise koji bi stupili na snagu određenog datuma od kojeg se počeli i primjenjivati. Ovo je naročito bitno u slučaju propisivanja načina izrade financijskih izvješća za točno određeno izvještajno razdoblje gdje je bitno točno odrediti dan primjene novog načina obrade podataka (npr. 01. ožujka, 30. lipnja i sl.).

Uz članak 25.

U članku 64a. izricito je propisano da Hrvatska narodna banka donosi rješenja iz djelokruga svoje nadležnosti koja su konačna u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor. Međutim, stavkom 2. propisana je iznimka od primjene Zakona o općem upravnom postupku i to u dijelu koji se odnosi na poništavanje, ukidanje, izvanredno ukidanje i proglašavanje rješenja ništavim, po pravu nadzora.

Uz članak 26.

Uz članke 64b. do 64g.

Novim člankom 64b. utvrđuje se da je od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Hrvatska narodna banka sastavni dio Europskog sustava središnjih banaka, te da obavlja svoje zadatke u skladu sa člankom 43. Statuta ESSB-a i Europske središnje banke (dalje: ESB) koji se primjenjuje na zemlje članice s derogacijom. To znači od dana pristupanja do dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka treba voditi monetarnu politiku koja će omogućiti ostvarenje Maastrichtskih ekonomskih kriterija za uvođenje eura. Ostvarenje ovih kriterija ujedno je podloga za donošenje odluke Europskog vijeca da zemlja članica Europske unije može uvesti euro kao zakonsko sredstvo plaćanja. Rok za uvođenje eura nije formalno definiran, ali se očekuje da svaka

nova članica kontinuirano poduzima korake u tom pravcu.

Novi članak 64c. omogućio bi Hrvatskoj narodnoj banci upis kapitala ESB-a i prijenos dijela međunarodnih pricuva ESB-u nakon pristupanja Republike Hrvatske

Europskoj uniji. Samo središnje banke članice mogu upisati kapital ESB-a prema posebnom ključu propisanom u članku 29. Protokola (kapitalni ključ). Dionice ESB-a nisu prenosive. Upravno vijeće ESB-a utvrđuje iznos i način uplate kapitala. Od iznosa upisanog kapitala Hrvatska narodna banka bi u prvom koraku kod pristupanja Uniji trebala uplatiti 7 posto iznosa upisanog kapitala ESB-a, a ostatak tek nakon uvođenja eura. Nadalje, po uvođenju eura nacionalne središnje banke zemalja članica EU-a moraju dio svojih međunarodnih pricuva prenijeti ESB-u i to u iznosu koji je razmjern njihovom kapitalnom ključu u ukupno utvrđenoj visini međunarodnih pricuva ESB-a. Smjernicom ESB-a utvrđena je slijedeća valutna struktura sredstva koja se prenose ESB-u: 85% iznosa izvršava se u USD ili JPY, a 15% u zlatu. Važno je naglasiti da kod prijenosa dijela sredstava međunarodnih pricuva dolazi samo do prijenosa vlasništva, a ne do fizičkog prijenosa. Tako prenesena sredstva pod izravnom su kontrolom ESB-a i smatraju se međunarodnim pricuvama ESB-a, a nacionalne središnje banke euro područja njima upravljaju kao agenti ESB-a poštujući propisana pravila.

Novi članak 64d. utvrđuje se da bi od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Hrvatska narodna banka trebala voditi politiku tečaja kune koja će omogućiti trajno fiksiranje tečaja i uvođenje eura. Trajno fiksiranje valutnog tečaja moguće je samo u dobro organiziranoj i konkurentnoj tržišnoj privredi u kojoj postoji makroekonomska i financijska stabilnost.

Novim člankom 64e. utvrđuje se da bi od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, guverner Hrvatske narodne banke postao član Općeg vijeća ESB-a sukladno Protokolu o Statutu ESSB-a. Sukladno tome člankom 64f. utvrđeno je pravo guvernera u slučaju prijevremenog razrješenja na zaštitu pred Europskim sudom pravde, što je sukladno članku 14. Statuta ESSB-a.

Novim člankom 64g. od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji proširila bi se zabrana kreditiranja javnog sektora iz članka 36. ovog zakona i na Europsku uniju, te države članice Europske unije kao i njihova regionalna i lokalna tijela i druga javna tijela.

Uz članke 64h. do 64n.

Sukladno nacelima iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji, kojih će se Republika Hrvatska morati kao članica Europske unije pridržavati, Hrvatska narodna banka će, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, podupirati opću gospodarstvenu politiku Unije.

Od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske, na ESSB bi se trebale prenijeti ovlasti Hrvatske narodne banke na područjima vodenja i primjene monetarne

politike, vodenja deviznih operacija, držanja i upravljanja međunarodnim pricuvama i nesmetanog odvijanja platnog sustava.

Novim člankom 64i. potvrđuje se spremnost prenošenja ovih ovlasti s Hrvatske narodne banke na ESSB. Hrvatska narodna banka bi zadržala samostalnost i neovisnost pri odlučivanju i provedbi preostalih zadataka.

Stavkom 2. istoga članka utvrđuje se da bi Hrvatska narodna banka kao integralni dio ESSB-a sudjelovala u utvrđivanju i vodenju monetarne i devizne politike te provođenju monetarne kontrole, a konačne odluke će donositi Upravno vijeće ESB-a. Prema Protokolu o Statutu ESSB-a, središnje banke članice iz zemalja koje su uvele euro trebaju upravljati svojim preostalim dijelom međunarodnih pricuva i operativnim deviznim sredstvima države deponiranim kod središnjih banaka sukladno pravilima i smjernicama ESB-a. Novim člankom 64j. prihvaća se i potvrđuje da će Hrvatska

narodna banka upravljati međunarodnim i deviznim pricuvama sukladno odlukama i smjernicama ESB-a.

Od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske, na ESSB bi se prenijele i ovlasti Hrvatske narodne banke za izdavanje novčanica i kovanog novca, a Europsko vijeće bi dobilo ovlaštenje odlučivati o denominaciji i tehničkim specifikacijama gotovog novca. Zemlje članice mogu izradivati vlastite kovanice prema denominaciji i u skladu s tehničkim specifikacijama koje je utvrdilo Europsko vijeće, a mogu ih izdavati samo u volumenu koji je utvrdila ESB. Novim člankom 64k. prihvaća se prijenos ovlasti i potvrđuje da će Hrvatska narodna banka izdavati novčanice i kovani novac sukladno odredbama i odlukama ESB-a.

Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka bi trebala sastavljati bilancu i financijske izvještaje na način koji će omogućiti sastavljanje konsolidirane bilance i konsolidiranih financijskih izvješća za ESSB u cjelini. U godišnje financijsko izvješće Hrvatske narodne banke uključio bi se i dio monetarnih prihoda ESSB-a i ESB-a koji je odredila ESB prema Statutu ESSB-a i ESB-a, a nastaje provedbom zajedničke monetarne politike. Novim člankom 64l. predviđena je primjena pravila i uputa ESB-a pri sastavljanju financijskih izvješća HNB-a. Korisno je naglasiti da ESB za razliku od Hrvatske narodne banke ne primjenjuje međunarodne računovodstvene standarde u dijelu koji se odnosi na uključivanje obračunatih tečajnih razlika u račun dobiti i gubitka.

Novim člankom 64m. predviđeno je da se od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske, odluka o izboru revizora financijskih izvješća Hrvatske narodne banke donosi se prema Statutu ESSB i ESB-a.

Novim člankom 64n. utvrđeno je da od uvođenja eura u Hrvatskoj guverner Hrvatske narodne banke postaje član Upravnog vijeća ESB-a.

Uz članak 27.

Ovim člankom predlaže se da se uz novčanu kaznu za počinjeni prekršaj osobama iz članka 65. stavka 3. može izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti u banci za razdoblje od dvije godine.

Uz članak 28.

Ovim člankom, a sukladno stupanju na snagu pojedinih odredbi ovoga Zakona na način kako je to uređeno člankom 29. ovoga Zakona, uređuje se prestanak mandata vanjskim članovima Savjeta Hrvatske narodne banke.

Uz članak 29.

Ovom odredbom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona uz iznimku za odredbe članka 8. stavka 1., članka 9. do 12., članka 13. stavka 1., članka 14. do 17. i 23. te Glave VIII. koje će stupiti na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno iznimku za odredbe Glave IX. koje će stupiti na snagu danom uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCI KOJE SE PREDLAŽE MIJENJATI ODNOSNO DOPUNITI

Položaj Hrvatske narodne banke

Clanak 2.

- (1) Hrvatska narodna banka je središnja banka Republike Hrvatske.
- (2) U obavljanju svojih poslova Hrvatska narodna banka je samostalna i neovisna i odgovorna Hrvatskom saboru.
- (3) Hrvatska narodna banka ima svojstvo pravne osobe.
- (4) Sjedište Hrvatske narodne banke je u Zagrebu.
- (5) Hrvatska narodna banka se ne upisuje u sudski registar.
- (6) Hrvatska narodna banka ima statut, koji potvrđuje Hrvatski sabor.
- (7) Hrvatska narodna banka ima pečat koji sadržava prikaz grba Republike Hrvatske i ime Hrvatske narodne banke.
- (8) Hrvatsku narodnu banku zastupa guverner Hrvatske narodne banke.
- (9) Hrvatska narodna banka je u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske.
- (10) Hrvatska narodna banka je neovisna i pri donošenju i provođenju svojih odluka koje se temelje na ovom Zakonu ne traži niti je vezana na upute tijela Republike Hrvatske, tijela Europske unije ili drugih osoba.

Ciljevi Hrvatske narodne banke

Clanak 3.

- (1) Osnovni cilj Hrvatske narodne banke jest, u okviru njezinih ovlasti, postizanje i održavanje stabilnosti cijena.
- (2) Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svoga osnovnog cilja, Hrvatska narodna banka će podupirati gospodarsku politiku Republike Hrvatske i pritom će djelovati u skladu s načelima otvorenoga tržišnog gospodarstva i slobodne konkurencije.

Suradnja s državnim tijelima

Clanak 5.

- (1) U izvršavanju zakonom utvrđenih ciljeva i zadataka, Hrvatska narodna banka može surađivati s Vladom Republike Hrvatske i drugim tijelima državne vlasti i u okviru svoje nadležnosti poduzima mjere za unapređenje te suradnje.
- (2) Vlada Republike Hrvatske dostavit će Hrvatskoj narodnoj banci sve prijedloge i izvješća koji se odnose na ciljeve, poslove i zadatke Hrvatske narodne banke, uključujući prijedloge odluka i uredaba Vlade Republike Hrvatske te prijedloge zakona prije njihovog podnošenja Hrvatskom saboru na koje Hrvatska narodna banka može dati mišljenje.

Trgovanje stranom valutom

Clanak 15.

- (1) Hrvatska narodna banka trguje stranom valutom na promptnom i terminskom tržištu, gotovinski, financijskim instrumentima ili drugom imovinom koja, u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovoga Zakona, čini međunarodne pricuve Republike Hrvatske. Hrvatska narodna banka obavlja druge zakonom utvrđene poslove vezane uz provođenje devizne politike.
- (2) Hrvatska narodna banka određuje tečaj po kojem kupuje i prodaje stranu valutu na deviznom tržištu.

Medubankovni platni sustavi

Clanak 31.

- (1) Hrvatska narodna banka propisuje i nadzire sustave za obracun medubankovnih platnih transakcija, te nacine namire na racunima banaka na osnovi placanja izvršenih posredstvom medubankovnih sustava.
- (2) Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za rad medubankovnih platnih sustava, određuje sudionike i placanja koja se izvršavaju preko njih, te utvrđuje odnosno odobrava naknadu za placanja izvršena posredstvom medubankovnih platnih sustava.
- (3) Hrvatska narodna banka može biti vlasnik medubankovnih platnih sustava.

Zabrana kreditiranja Republike Hrvatske

Clanak 36.

- (1) Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj.
- (2) Pravni posao koji Hrvatska narodna banka sklopi sa Republikom Hrvatskom ne može imati obilježja kredita niti se može upotrijebiti za odobravanje kredita Republici Hrvatskoj ili trecim osobama, posredstvom kojih bi Republika Hrvatska bila krajnji korisnik kredita.
- (3) Kreditom iz stavka 1. ovoga clanka nece se smatrati kupnja zadužnica koje je izdala Republika Hrvatska, od strane Hrvatske narodne banke ako je ta kupnja izvršena na sekundarnom tržištu, u skladu s ciljevima monetarne politike Hrvatske narodne banke.

Zadaci i ovlasti Savjeta Hrvatske narodne banke

Clanak 38.

- (1) Savjet Hrvatske narodne banke cine guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri po svom položaju te najviše osam vanjskih clanova.
- (2) Savjet Hrvatske narodne banke je nadležan i odgovoran za ostvarivanje ciljeva i zadataka Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke utvrđuje politike koje su vezane uz djelovanje Hrvatske narodne banke.
- (3) U sklopu opce nadležnosti iz stavka 2. ovoga clanka, Savjet Hrvatske narodne banke osobito je nadležan za:
 - a) utvrđivanje monetarne i devizne politike,
 - b) donošenje financijskog plana Hrvatske narodne banke,
 - c) donošenje izvješća iz clanka 58. i 59. ovoga Zakona,
 - d) donošenje Statuta Hrvatske narodne banke,
 - e) utvrđivanje uvjeta odobravanja kredita bankama,
 - f) utvrđivanje kamatnih stopa Hrvatske narodne banke i naknada za usluge Hrvatske narodne banke,
 - g) utvrđivanje osnovice za obracunavanje obvezne pricuve i stope obvezne pricuve, kao i nacina, uvjeta i rokova udovoljavanja obvezi izdvajanja i održavanja obvezne pricuve i uvjeta korištenja obveznom pricuvom,
 - h) izdavanje i oduzimanje odobrenja za rad banaka i podružnica stranih banaka i za obavljanje pojedinih poslova,
 - i) utvrđivanje insolventnosti banaka i odlucivanje o davanju prijedloga za pokretanje stecajnog postupka nad bankama ili o oduzimanju odobrenja za rad banaka,
 - j) davanje suglasnosti za pripajanje banaka i za stjecanje dionica banaka u skladu sa zakonom koji regulira poslovanje banaka,
 - k) davanje suglasnosti za imenovanje predsjednika i clanova uprava banaka,

- l) donošenje odluka kojima se regulira devizno poslovanje pravnih i fizickih osoba i poslovanje ovlaštenih mjenjaca,
 - m) izdavanje odobrenja za rad međubankovnih platnih sustava i donošenje odluka kojima se propisuje način njihova rada,
 - n) odlučivanje o apoenima i obilježjima novčanica i kovanog novca i njihovu puštanju u optjecaj i povlačenju iz optjecaja,
 - o) određivanje vrsta i oblika imovine prikladne za držanje međunarodnih pricuva Republike Hrvatske,
 - p) odlučivanje o članstvu Hrvatske narodne banke u međunarodnim organizacijama,
 - r) odlučivanje o osnivanju i zatvaranju podružnica i predstavništava Hrvatske narodne banke.
- (4) O poslovima iz svoga djelokruga, Savjet Hrvatske narodne banke odlučuje na sjednicama.
- (5) Statutom Hrvatske narodne banke određuje se koje poslove iz svoje nadležnosti Savjet Hrvatske narodne banke može prenijeti na guvernera Hrvatske narodne banke.

Ovlasti guvernera Hrvatske narodne banke

Članak 39.

- (1) Za provođenje odluka Savjeta Hrvatske narodne banke odgovoran je guverner Hrvatske narodne banke.
- (2) Guverner Hrvatske narodne banke:
- a) upravlja i rukovodi poslovanjem Hrvatske narodne banke,
 - b) organizira rad Hrvatske narodne banke,
 - c) predstavlja i zastupa Hrvatsku narodnu banku,
 - d) propisuje pobliže uvjete i način obavljanja kontrole, vrste, rokove, redoslijed i postupak poduzimanja mjera prema bankama,
 - e) donosi rješenja u postupku kontrole nad bankama,
 - f) donosi akte o funkcioniranju i razvoju informacijskog sustava Hrvatske narodne banke,
 - g) imenuje i razrješava osobe s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Hrvatskoj narodnoj banci,
 - h) donosi opći akt o unutrašnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Hrvatskoj narodnoj banci i opće akte kojima se utvrđuju prava, obveze i odgovornosti zaposlenika Hrvatske narodne banke,
 - i) donosi odluke i opće akte iz djelokruga Hrvatske narodne banke koji zakonom nisu stavljeni u nadležnost Savjeta Hrvatske narodne banke,
 - j) odlučuje o drugim pitanjima za koja je prema ovom Zakonu, drugim zakonima i propisima nadležan kao i o pitanjima za koja ga ovlašti Savjet Hrvatske narodne banke.
- (3) Guverner Hrvatske narodne banke ovlašten je donositi upute za jedinstvenu primjenu odluka Savjeta Hrvatske narodne banke.
- (4) Ako Savjet Hrvatske narodne banke u odlučivanju ne donese odluku, a guverner Hrvatske narodne banke ocijeni da se bez nje ne može osigurati provedba zadataka ili normalan rad u Hrvatskoj narodnoj banci, guverner Hrvatske narodne banke donosi odluku.
- (5) Statutom Hrvatske narodne banke određuje se koje poslove iz svoje nadležnosti guverner Hrvatske narodne banke može prenijeti na zamjenika guvernera i viceguvernere.

Imenovanje članova Savjeta
Članak 40.

- (1) Guvernera Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.
- (2) Hrvatska narodna banka ima jednog zamjenika guvernera i najviše četiri viceguvernera.
- (3) Zamjenika guvernera i viceguvernere imenuje Hrvatski sabor na prijedlog guvernera Hrvatske narodne banke.
- (4) Vanjske članove Savjeta Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.
- (5) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke moraju biti državljani Republike Hrvatske s priznatim osobnim ugledom i profesionalnim iskustvom na monetarnom, financijskom, bankarskom i pravnom području.
- (6) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke imenuju se na šest godina.

Osobe koje ne mogu biti članovi Savjeta i druga ograničenja
Članak 41.

- (1) Član Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti osoba koja je zastupnik u Hrvatskom saboru ili osoba koja obavlja neku drugu dužnost na koju ju je imenovao Hrvatski sabor ili Vlada Republike Hrvatske, ne može biti član Vlade Republike Hrvatske i ne može biti osoba koja obavlja dužnost u tijelima lokalne uprave i samouprave te u tijelima političkih stranaka i sindikalnih organizacija.
- (2) Član Savjeta Hrvatske narodne banke, njegov bračni drug i djeca s kojom živi u zajedničkom kućanstvu ili zajednički poslovno djeluje ne mogu biti imatelji dionica banaka te dionica i poslovnih udjela drugih pravnih osoba koje su vlasnički, upravljački ili funkcionalno povezane s bankama i revizorskim društvima.
- (3) Član Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti član tijela, zaposlenik ili vanjski suradnik u bankama, revizorskim društvima i drugim pravnim osobama koje su vlasnički i upravljački povezane s bankama ili pravnim osobama koje su na bilo koji način podložne kontroli Hrvatske narodne banke ili osobama koje imaju ili bi mogle imati koristi od pristupa takvog člana Savjeta informacijama koje su poslovna tajna, odnosno informacijama koje nisu namijenjene javnosti.

Razrješenje
Članak 42.

- (1) Hrvatski sabor će razriješiti dužnosti guvernera Hrvatske narodne banke, zamjenika guvernera, viceguvernere i vanjske članove Savjeta Hrvatske narodne banke i prije isteka razdoblja iz članka 40. stavka 6. ovoga Zakona, u sljedećim slučajevima:
 - a) ako je nakon imenovanja na dužnost nastupila neka od okolnosti navedenih u članku 41. ovoga Zakona,
 - b) ako je u kaznenom postupku pravomoćno osuđen na kaznu zatvora,
 - c) ako Savjet Hrvatske narodne banke utvrdi ozbiljne propuste u obnašanju dužnosti ili postupke koji ukazuju na njegov nedostatan moralni i profesionalni integritet,
 - d) ako je zbog bolesti trajno spriječen obavljati svoje poslove,
 - e) ako sam zatraži razrješenje,

- f) ako ne dostavi ili dostavi lažnu izjavu o podacima iz članka 44. ovoga Zakona,
 - g) ako utvrdi da uslijed ozbiljnih propusta u obnašanju dužnosti dolazi do trajnog i bitnog odstupanja od ostvarenja osnovnog cilja Hrvatske narodne banke iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Ako utvrdi postojanje neke od okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, Savjet Hrvatske narodne banke dužan je o tome bez odlaganja izvijestiti Hrvatski sabor i predložiti razrješenje dužnosti člana Savjeta Hrvatske narodne banke.
 - (3) Ako u roku 30 dana od nastanka okolnosti iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski sabor ne razriješi dužnosti člana Savjeta Hrvatske narodne banke, Savjet Hrvatske narodne banke može donijeti odluku da se tom članu Savjeta Hrvatske narodne banke uskrati sudjelovanje na sjednicama Savjeta Hrvatske narodne banke do konačne odluke Hrvatskoga sabora.
 - (4) Član Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti razriješen dužnosti iz razloga koji nije naveden u stavku 1. ovoga članka.
 - (5) Odluka o razrješenju je konačna, a nezadovoljna strana može tražiti zaštitu prava pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke

Članak 43.

- (1) Guverner Hrvatske narodne banke je predsjednik Savjeta Hrvatske narodne banke.
- (2) Sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke saziva i njima predsjedava guverner Hrvatske narodne banke.
- (3) Predsjednika Savjeta Hrvatske narodne banke u odsutnosti zamjenjuje zamjenik guvernera.
- (4) Za valjano održavanje sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke potrebno je sudjelovanje dvotrecinske većine svih članova Savjeta Hrvatske narodne banke.
- (5) Savjet Hrvatske narodne banke odlučuje dvotrecinskom većinom prisutnih članova.
- (6) Savjet Hrvatske narodne banke održat će sjednicu najmanje deset puta u jednoj kalendarskoj godini.
- (7) Savjet Hrvatske narodne banke donosi poslovnik o radu.

Naknade

Članak 45.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke primaju naknadu za svoj rad.

Prava i obveze po prestanku obnašanja dužnosti

Članak 46.

- (1) Godinu dana nakon razrješenja s dužnosti, guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri ne mogu se zaposliti u drugim financijskim institucijama u Republici Hrvatskoj bez prethodnog odobrenja Savjeta Hrvatske narodne banke.
- (2) Guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri imaju pravo na naknadu u visini posljednje plaće isplacene u mjesecu prije razrješenja, do novog zaposlenja, a najdulje godinu dana od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Zaposlenici

Članak 48.

- (1) Tijekom trajanja radnog odnosa u Hrvatskoj narodnoj banci zaposlenik Hrvatske narodne banke ne smije obavljati poslove za drugog poslodavca bez prethodnog odobrenja guvernera Hrvatske narodne banke.
- (2) Izvršni direktori i savjetnici guvernera Hrvatske narodne banke te njihovi braćni drugovi i djeca s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu ili zajednicki poslovno djeluju, ne mogu biti imatelji dionica banaka, revizorskih kuća i poslovnih udjela drugih pravnih osoba koje su vlasnički, upravljački ili funkcionalno povezane s bankama ili revizorskim kućama.
- (3) Opće akte Hrvatske narodne banke kojima se reguliraju uvjeti zapošljavanja i rada zaposlenika donosi guverner Hrvatske narodne banke, u skladu sa Zakonom o radu i drugim propisima.

Raspoređivanje viška i pokrivanje manjka prihoda nad rashodima

Članak 53.

- (1) Višak prihoda nad rashodima raspoređuje se u opće pricuve i u korist državnog proračuna.
- (2) Raspoređivanje viška prihoda nad rashodima u opće pricuve obavlja se u iznosu koji utvrđuje Savjet Hrvatske narodne banke. U tekućoj financijskoj godini ne mogu se formirati opće pricuve koje su manje od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja ili s promjenama tržišnih cijena, ili koje su veće od 20% ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Iznimno, ako je višak prihoda nad rashodima manji od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja i s promjenama tržišnih cijena, višak prihoda nad rashodima u cijelosti se raspoređuje u opće pricuve.
- (3) Ostatak viška prihoda nad rashodima, nakon raspoređivanja u opće pricuve, izvanredni je prihod državnog proračuna.
- (4) Manjak prihoda nad rashodima Hrvatska narodna banka pokriva iz opcijih pricuva.
- (5) Manjak prihoda nad rashodima koji nije moguće pokriti iz opcijih pricuva pokriva se iz državnog proračuna.
- (6) Manjak prihoda nad rashodima iz stavka 5. ovoga članka može se pokriti i dužničkim vrijednosnim papirima koje za tu svrhu izdaje Republika Hrvatska. U slučaju da Hrvatska narodna banka drži dužničke vrijednosne papire koje je Republika Hrvatska izdala u skladu s odredbama ovog stavka, ostatak viška prihoda nad rashodima iz stavka 3. ovoga članka koristi se za otkup tih dužničkih vrijednosnih papira.

Dostavljanje i objavljivanje financijskih izvješća

Članak 58.

- (1) Nakon završetka svake financijske godine, Hrvatska narodna banka u roku od pet mjeseci informira Hrvatski sabor o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i monetarne politike. Hrvatski sabor može, na temelju podnesene informacije, obaviti raspravu i donijeti posebne zaključke.
- (2) Hrvatska narodna banka će mjesečno, a najkasnije u roku deset radnih dana od isteka prethodnog mjeseca, pripremiti, izraditi i dostaviti Ministarstvu financija svoju skraćenu bilancu stanja koja se odnosi na posljednji dan toga mjeseca.
- (3) Nakon ispunjenja obveza iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka može objaviti navedena financijska i druga izvješća, a po potrebi može objaviti i druga izvješća i analize o financijskim i gospodarskim pitanjima.

Izvešća o monetarnoj politici

Članak 59.

- (1) Hrvatska narodna banka može godišnje objaviti podatke o ostvarivanju monetarne politike koja obuhvaća:
 - a) pregled i njezinu ocjenu monetarne politike u prethodnoj godini,
 - b) opis i obrazloženje monetarne politike koju će Hrvatska narodna banka provoditi tijekom iduće godine.
- (2) Hrvatska narodna banka redovito i pravodobno obavještava javnost o analizama makroekonomskog stanja, stanju financijskog i monetarnog sustava, novčanim i kreditnim kretanjima, bilanci plaćanja, tecaju i stabilnosti cijena te objavljuje statističke informacije iz svoga djelokruga.

Racuni

Članak 60.

- (1) Hrvatska narodna banka može otvarati racune Republici Hrvatskoj, bankama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, bankama i financijskim institucijama sa sjedištem u inozemstvu i međunarodnim financijskim organizacijama.
- (2) Hrvatska narodna banka ne može otvarati racune fizičkim i drugim pravnim osobama koje nisu obuhvaćene stavkom 1. ovoga članka.

Prikupljanje statističkih podataka

Članak 62.

- (1) Radi ostvarenja ciljeva i zadataka utvrđenih ovim Zakonom Hrvatska narodna banka pribavlja i statistički obrađuje podatke dobivene od Republike Hrvatske i drugih tijela državne vlasti te banaka i drugih pravnih osoba.
- (2) Radi ostvarenja zadataka iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka suraduje s nadležnim tijelima izvan Republike Hrvatske i s međunarodnim organizacijama.
- (3) Jedinstvenim propisivanjem obrazaca i drugim metodama i mjerama, Hrvatska narodna banka, u okviru svoje nadležnosti, pridonosi ujednačavanju postupka prikupljanja, obrade i raspodjele obradenih statističkih podataka.
- (4) Hrvatska narodna banka posebnom odlukom utvrđuje popis statističkih podataka koji su joj potrebni i oblik u kojem će se podaci dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci, osobe koje će takve podatke dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci i pravila u vezi s povjerljivošću koja će vrijediti za statističke podatke namijenjene Hrvatskoj narodnoj banci.

Status članova Savjeta

Članak 63.

- (1) Za vrijeme obnašanja dužnosti guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri Hrvatske narodne banke imaju pravo na placu i ostala materijalna prava sukladno općim aktima Hrvatske narodne banke.
- (2) Na ostale obveze i prava državnih dužnosnika iz stavka 1. ovoga članka, primjenjuje se Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Propisi Hrvatske narodne banke

Članak 64.

- (1) Propisi i drugi akti, koje na temelju ovoga Zakona donosi Hrvatska narodna banka, a koji se primjenjuju na banke i druge pravne osobe, objavljuju se u «Narodnim novinama».

- (2) Propisi iz stavka 1. ovoga clanka stupaju na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«. U opravdanim slucajevima, Hrvatska narodna banka može odrediti da stupaju na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.
- (3) Hrvatska narodna banka vodi evidenciju donesenih odluka, uputa i drugih propisa koji se objavljuju u »Narodnim novinama«.

Prekršaji
Clanak 65.

- (1) Prekršaj cini banka:
 1. ako se ne pridržava odluke Hrvatske narodne banke kojom je propisana obveza izdvajanja i održavanja obvezne pricuve (clanak 13.) odnosno ako nepravilno obracunava obveznu pricuvu (clanak 14.),
 2. ako se ne pridržava podzakonskih propisa i odluka Hrvatske narodne banke kojima se regulira bankarsko poslovanje i utvrđuju standardi stabilnog i sigurnog poslovanja banaka (clanak 25.),
 3. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi podatke i izvješća, odnosno druge podatke potrebne za izvršavanje funkcija Hrvatske narodne banke u rokovima propisanim odlukama Hrvatske narodne banke (clanak 26. stavak 1.),
 4. ako se ne pridržava odluka i drugih podzakonskih propisa kojima se uređuju oblici placanja i nacin obavljanja platnog prometa (clanak 29.),
 5. ako ne otvori racun u Hrvatskoj narodnoj banci (clanak 30.),
 6. ako postupa suprotno propisima Hrvatske narodne banke o sustavu za obracun medubankovnih platnih transakcija i propisanim nacinima namire posredstvom medubankovnih sustava (clanak 31.),
 7. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja podatke za statisticku obradu utvrđenih odlukom Hrvatske narodne banke na propisanim obrascima (clanak 62.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga clanka, kaznit ce se banka novcanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1.ovoga clanka, kaznit ce se odgovorna osoba u banci novcanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.
- (4) Uz novcanu kaznu osobama iz stavka 3. ovoga clanka za pocinjeni prekršaj izrice se i zaštitna mjera zabrane obavljanja tih dužnosti u banci za razdoblje od dvije godine.
- (5) Prekršajni postupak protiv banke i odgovornih osoba u banci, za prekršaje utvrđene ovim Zakonom i Zakonom o bankama, ne može se pokrenuti nakon proteka roka od 3 godine od dana kada je sacinjen zapisnik Hrvatske narodne banke u kojem je utvrđena nepravilnost, odnosno, nezakonitost u poslovanju.
- (6) Zastarijevanje se prekida svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi gonjenja pocinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida pocinje ponovo teci zastara, ali se prekršajni postupak ni u kom slucaju ne može voditi po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 5. ovoga clanka.
- (7) Prekršaj cini pravna osoba:
 1. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja podatke za statisticku obradu utvrđenih odlukom Hrvatske narodne banke na propisanim obrascima (clanak 62.).
- (8) Za prekršaj iz stavka 7. ovoga clanka, kaznit ce se pravna osoba novcanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.
- (9) Za prekršaj iz stavka 7. ovoga clanka, kaznit ce se odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.

II. OBRAZLOŽENJE KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII

USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE OVOGA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01. - pročišćeni tekst).

OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM OVOG ZAKONA PROISTECI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

U travnju 2001. godine Hrvatski Sabor usvojio je Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci kojim se uredila monetarna politika u Republici Hrvatskoj u skladu sa standardima razvijenih država i posebice Europske unije. Dvije glavne promjene koje je uveo novi Zakon bile su davanje pune samostalnosti i neovisnosti Hrvatskoj narodnoj banci radi postizanja jasno definiranog cilja. Osnovni cilj Hrvatske narodne banke postalo je postizanje i održavanje stabilnosti cijena. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, Hrvatska narodna banka treba podupirati i gospodarsku politiku Republike Hrvatske.

Prema zakonu iz 2001. godine, Hrvatska narodna banka je potpuno samostalna i neovisna u postizanju svog cilja. Ovakva neovisnost predstavlja standard u svim tržišnim ekonomijama, budući da se na taj način onemogućuje zloraba monetarne politike u neke druge svrhe, a koja dugoročno dovodi do gubitka za cijelo društvo. Neovisnost se ogleda kroz institucionalnu, funkcionalnu, osobnu i financijsku neovisnost. Institucionalna neovisnost znači da na odluke Hrvatske narodne banke ne mogu utjecati druge institucije. Funkcionalna neovisnost odnosi se na jasno postavljen cilj i samostalnost u odabiru mjera i instrumenta monetarne politike. Osobna neovisnost jamči zaštitu dužnosnika Hrvatske narodne banke od vanjskih pritisaka, pri čemu se isključuje sukob interesa i precizno definira izbor i razrješenje Guvernera i članova Savjeta. Konacno, financijska neovisnost znači da prihode i rashode određuje narav monetarne i devizne politike, a ne obrnuto.

Hrvatska je u međuvremenu postala kandidat za članstvo u Europskoj uniji i preuzela je obvezu da će do pristupanja Hrvatske u Europsku uniju uskladiti Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci prema Protokolu o Statutu Europskog sustava središnjih banaka (u daljnjem tekstu: ESSB). S obzirom da je Zakon iz 2001. godine pisan koristeći rješenja iz tog Protokola, postojeći zakon je u velikoj mjeri uskladen s pravnim stečevinama Europske unije. Identificirano je svega nekoliko zakonskih odredbi koje sadrže male neusklađenosti s Protokolom, a najveći dio izmjena i dopuna zakona odnosi se na integraciju Hrvatske narodne banke u ESSB, prenošenje ovlasti s Hrvatske narodne banke na ESSB i stvaranje zakonskog okvira za uvođenje eura u Republici Hrvatskoj kad se ostvare uvjeti za to.

U listopadu 2006. godine Vlada Republike Hrvatske, Radna skupina za pripremu pregovora u poglavlju 17. "Ekonomska i monetarna politika" izradila je pregovaracka stajališta Republike Hrvatske za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji za poglavlje 17. "Ekonomska i monetarna politika" koja su uvažena prilikom izrade Konacnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci.

b) Posljedice koje ce proisteci donošenjem ovoga Zakona

Suština predloženih izmjena Zakona je prenošenje ovlasti Hrvatske narodne banke - koje se odnose na utvrđivanje i provođenje monetarne i devizne politike, upravljanje međunarodnim pricuvama Republike Hrvatske, izdavanje novčanica i kovanog novca, kao i reguliranje, unaprjeđivanje i nadziranje platnog sustava - na ESSB od dana uvođenja eura u Republici Hrvatskoj. Hrvatska narodna banka zadržavala bi svoje ovlasti koje se odnose na kontrolu bankarskog sektora na način da odobrava i oduzima odobrenja za rad poslovnih banaka, te regulira i nadzire njihovo poslovanje. Također, Hrvatska narodna banka bi i nadalje obavljala zakonom utvrđene poslove za Republiku Hrvatsku.

OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstava u državnom proračunu.

III. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA

U listopadu 2006. godine Vlada Republike Hrvatske, Radna skupina za pripremu pregovora u poglavlju 17. "Ekonomska i monetarna politika" izradila je pregovaracka stajališta Republike Hrvatske za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji za poglavlje 17. "Ekonomska i monetarna politika" koja su uvažena prilikom izrade Konacnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci te je u skladu s tim nužno bilo napraviti izmjene u clancima 1., 2., 3., 19., 26 (u clancima 64b i 64h), 27. i 28. Također, Europska Komisija je u svom Screening Report Croatia (Chapter 17 - Economic and Monetary Policy) navela iste primjedbe uz zahtjev da ih se otkloni.

Također, prilikom izrade Konacnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci izvršene su izmjene u clancima 8., 10., 13., 14. i 28. kojima se ostali clanovi Savjeta Hrvatske narodne banke izjednacuju i u nazivu s viceguvernerima. Prema tim izmjenama Hrvatska narodna banka i njezin Savjet imali bi osam viceguvernera umjesto pet viceguvernera i tri ostala člana. Ocijenjeno je da je terminološko razlikovanje nepotrebno, jer se radi o dužnosnicima s jednakim pravima i dužnostima. Nadalje, guverner Hrvatske narodne banke ne bi određivao jednog od viceguvernera svojim zamjenikom (izmjena članka 8.), ali bi ga u ulozi predsjednika Savjeta Hrvatske narodne banke u odsutnosti zamjenjivao jedan od viceguvernera (članak 14).

U raspravi koja je provedena u Odboru za financije i državni proračun iznijeta je primjedba kako nije nužno, već sada Prijedlogom zakona utvrditi odredbe vezane uz članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji kao niti uvođenje eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske. Kako je Republike Hrvatska službeni kandidat za ulazak u Europsku uniju i kako je već proveden Screening za poglavlje 17. "Ekonomska i monetarna politika" uvrštavanje ovih odredbi u tekst Zakona dio je preuzetih obveza.

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora iznio je primjedbe na članak 1. i 6. Prijedloga zakona navodeći da je potrebno preispitati rješenje prema kojem Hrvatski sabor ne bi ubuduće potvrđivao Statut Hrvatske narodne banke te izrazio mišljenje da nije prihvatljiv institut davanja mišljenja Hrvatskog sabora na Statut Hrvatske narodne banke. Ova primjedba nije prihvaćena iz razloga što je obveza Republike Hrvatske, a koja je jasno izražena u pregovarackom stajalištu Republike Hrvatske, da se osigura neovisnost centralne banke.

Primjedbe istog Odbora na članak 23. i 25. prihvaćene su te je u skladu s njima nomotehnički doraden izricaj.